

รายงานสรุป

กิจกรรมฝึกอบรมปฏิบัติการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน หลักสูตร วิทยากรผู้ช่วย

ณ ศูนย์ประสานงาน อพ.สธ. – มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ตำบลในเฝือก อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

วันที่ 25 -28 เมษายน 2566

บริษัท ราช กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ร่วมกับ ศูนย์ประสานงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ – มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จัดกิจกรรมฝึกอบรมปฏิบัติการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน หลักสูตร วิทยากรผู้ช่วย ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ณ ศูนย์ประสานงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ - มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ตำบลในเฝือก อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ระหว่างวันที่ 25-28 เมษายน 2566

กิจกรรมฯ นี้ มีคณาจารย์ บุคลากรของมหาวิทยาลัย สถาบันการศึกษา เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ ซึ่งเป็นเครือข่ายประสานงานและดำเนินงานสนองพระราชดำริของโครงการ อพ.สธ. จำนวน 27 แห่ง จำนวน 79 คน เข้ารับการอบรม การฝึกอบรมดังกล่าวนี้มุ่งเน้นการพัฒนาและสร้างวิทยากรผู้ช่วยที่จะเป็นผู้ให้ความรู้และขยายผลงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนของโครงการ อพ.สธ. สำคัญของการอบรมครอบคลุมการให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน 5 องค์ประกอบ ตลอดจนการนำไปปฏิบัติเพื่อสนองพระราชดำริฯ ด้านการบริหารและจัดการแนวทางสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนได้อย่างถูกต้องและสอดคล้องกับมาตรฐานโครงการ อพ.สธ.

การอบรมในครั้งนี้ได้รับเกียรติจาก รศ.ธรรมรัตน์ บุญชัย รักษาการแทนอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี เป็นประธานเปิดกิจกรรมฯ โดยมีผู้แทนบริษัท ราช กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นองค์กรร่วมสนองพระราชดำริฯ เข้าร่วมในพิธีดังกล่าวด้วย

สรุปประเด็นสำคัญจากการฝึกอบรม

วันที่ 25 เมษายน 2566

- การบรรยาย “ที่มา ความสำคัญ ภาพรวม อพ.สธ. นโยบาย ทิศทาง เป้าหมาย” โดยนายพรชัย จุฬามาศ รองผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เพื่อสร้างความเข้าใจให้ผู้เข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับเป้าหมายการดำเนินงาน อพ.สธ. ตามแผนแม่บทระยะที่ 5 ปีที่เจ็ด (1 ตุลาคม 2564 - 30 กันยายน 2569) และการนำไปปฏิบัติและบูรณาการให้เป็นองค์กรร่วมสู่การสนองงานพระราชดำริได้อย่างสอดคล้อง และสำเร็จผลตามวัตถุประสงค์

● การบรรยายด้านที่ 1 “บทบาทศูนย์แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ. และศูนย์ประสานงาน อพ.สธ.” โดย ดร.ปิยรัชฎ์ ปริญญาพงษ์ เจริญทรัพย์ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและวิธีการประเมินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนตามมาตรฐานของ อพ.สธ. การประเมินและตรวจสอบงานการบริหารและการจัดการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนในสถานศึกษาต่างๆ ของวิทยากรผู้ช่วย ซึ่งมีเกณฑ์ที่ต้องประเมิน ได้แก่ การดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วม การจัดตั้งคณะทำงานอย่างเป็นระบบ การกำหนดและดำเนินงานให้เป็นไปตามแบบแผนอย่างครบถ้วน และการจัดทำรายงานผลที่มีการวิเคราะห์ สรุปผล ที่จะต้องบันทึกข้อมูลการประเมินงานและข้อเสนอแนะต่อสถานศึกษาที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ เพื่อให้เกิดการปรับปรุงงานให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน เพื่อรับป้ายงานสนองพระราชดำริ

สำหรับขั้นตอนการประเมินเพื่อรับป้ายงานสนองพระราชดำรินในงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน สถานศึกษาจะต้องได้รับการประเมินเบื้องต้นจากศูนย์ประสานงานแม่ข่าย อพ.สธ. และศูนย์ประสานงาน อพ.สธ. ซึ่งผลการประเมินจะจัดทำในรูปแบบของรายงานประจำปี นำเสนอต่อ อพ.สธ. เพื่อให้คณะกรรมการและผู้เชี่ยวชาญเข้าทำการประเมินเป็นลำดับสุดท้าย

● การบรรยาย “พื้นฐานความรู้ในการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน” โดยวิทยากร อพ.สธ. เพื่อสร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นฐานความรู้ในการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนให้กับวิทยากรผู้ช่วยที่จะนำข้อมูลไปถ่ายทอดต่อหน่วยงานสนองพระราชดำริฯ ใน 4 หัวข้อหลัก ดังนี้

1. การบริหารและการจัดการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน
2. การดำเนินงาน 5 องค์ประกอบงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน
3. ผลการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน
4. การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ บูรณาการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

วันที่ 26 เมษายน 2566

- การนำเสนอของผู้นำเข้ารับการอบรม ประกอบด้วย ผลการวิเคราะห์และศึกษางานย่อยตามที่ได้รับมอบหมาย ความหมายรายละเอียดหัวข้อการประเมิน และเนื้อหางาน โดยนำเสนอต่อวิทยากร อพ.สธ. และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นการประเมินการบริหารและการจัดการ ร่วมกับผู้เข้าอบรม

- การบรรยายด้านที่ 2 “เรียนรู้แนวทางการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน” โดยวิทยากร อพ.สธ. เพื่อทำความเข้าใจการบูรณาการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนเข้ากับการเรียนการสอนในกลุ่มสาระและสาขาวิชาต่าง ๆ ใน 5 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) ความถูกต้องทางวิชาการ
- 2) การสะสมงาน
- 3) การวัดและประเมินผล
- 4) การเขียนเขียน พิจารณาให้คะแนน
- 5) รับพระราชทานมาตรฐาน อพ.สธ.

- การฝึกปฏิบัติการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน 5 องค์ประกอบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและปฏิบัติได้ถูกต้องตามมาตรฐานของ อพ.สธ. ใน 5 องค์ประกอบ ดังนี้

การดำเนินงาน องค์ประกอบที่ 1 : การจัดทำป้ายชื่อพรรณไม้

การดำเนินงาน องค์ประกอบที่ 2 : การรวบรวมพรรณไม้เข้าปลูกในโรงเรียน

การดำเนินงาน องค์ประกอบที่ 3 : การศึกษาข้อมูลด้านต่างๆ

การดำเนินงาน องค์ประกอบที่ 4 : การรายงานผลการเรียนรู้

การดำเนินงาน องค์ประกอบที่ 5 : การนำไปใช้ประโยชน์ทางการศึกษา

- การฝึกปฏิบัติการสร้างหลักสูตรและการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องของกลุ่มสาระการเรียนรู้กับงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน และเรียนรู้วิธีการเขียนแผนบูรณาการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน โดยแบ่งกลุ่มสาระงานเป็น 8 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

กลุ่มที่ 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

กลุ่มที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

กลุ่มที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปศึกษา

กลุ่มที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

กลุ่มที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาพลศึกษา

กลุ่มที่ 7 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

กลุ่มที่ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

วันที่ 27 เมษายน 2565

- การบรรยาย ด้านที่ 3 “ผลการดำเนินงาน”จาก วิทยากร อพ.สธ. เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ และสรุปผลการดำเนินงาน โดยการจำแนกพื้นที่ สภาพแวดล้อม บรรยากาศ คุณธรรมและจริยธรรม และผลงานให้เป็นที่ยอมรับ
- การฝึกปฏิบัติ วิเคราะห์ความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานกับงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน โดยให้ผู้เข้าร่วมอบรมกำหนดตัวชี้วัดการประเมิน การให้คะแนนสถานศึกษาในหัวข้องานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน และสรุปเนื้อหาเพื่อฝึกประเมินตามตัวชี้วัดและบันทึกสรุปผลงานลงในตารางตามแบบฟอร์ม อพ.สธ. เพื่อนำเสนอให้กับวิทยากร และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เข้าร่วมอบรม เพื่อนำมาปรับปรุงผลงานต่อไป

วันที่ 28 เมษายน 2566

● การบรรยายด้านที่ 4 “ความถูกต้องทางวิชาการด้านพลศึกษา” โดยวิทยากร อพ.สธ. เพื่อให้เกิดความเข้าใจและฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมิน ตรวจสอบความถูกต้องทางวิชาการด้านพลศึกษา พร้อมทั้งนำเสนอผลงานให้กับวิทยากร อพ.สธ. เพื่อให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงในการดำเนินงานจริงต่อไป

การประเมินผลการอบรม

บริษัท ราช กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ได้ดำเนินการประเมินผลการจัดกิจกรรมฝึกอบรม เพื่อนำมาปรับปรุงการดำเนินงานด้วยวิธีการสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมอบรมผ่านแบบสอบถาม จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 87.34 ของผู้เข้าร่วมอบรมทั้งหมด 79 คน ผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก ร้อยละ 76.8

วิธีการประเมินผล

● จำนวนผู้เข้าร่วมอบรมรวม 79 คน ประกอบด้วย เพศหญิง 44 คน เพศชาย 35 คน ในจำนวนนี้มี 69 คนที่ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็นเพศหญิง 29 คน เพศชาย 38 คน และไม่ระบุเพศ 2 คน ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่เป็นคณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา นักวิชาการและเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่งสามารถจำแนกตามหน่วยงาน ได้ดังนี้

ลำดับ	อาชีพผู้เข้าอบรม	จำนวน / คน
1	อาจารย์/เจ้าหน้าที่/บุคลากรทางการศึกษามหาวิทยาลัย	36
2	ครู/อาจารย์ ผู้สอนระดับประถม หรือมัธยมศึกษา	29
3	ผู้บริหารสถานศึกษา	4

ประเด็น/หัวข้อประเมินความรู้และความเข้าใจภายหลังการอบรม

ลำดับ	ประเด็น/หัวข้อคำถาม
1	ความรู้และความเข้าใจ ในแนวทางการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนในภาพรวมหลังจากผ่านการอบรม
2	ความเข้าใจ กระบวนการทำงานขั้นตอนที่ 1 การบริหารและการจัดการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน
3	ความเข้าใจ กระบวนการทำงานขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงาน 5 องค์ประกอบ งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน
4	ความเข้าใจ กระบวนการทำงานขั้นตอนที่ 3 การประเมินวัดผลการดำเนินงานของโครงการ
5	ความเข้าใจ กระบวนการทำงานขั้นตอนที่ 4 การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ บูรณาการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน
6	ความเข้าใจ กระบวนการทำงานขั้นตอนที่ 5 การวิเคราะห์ความสอดคล้องหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานกับงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน หลังจากผ่านการอบรม
7	ความเข้าใจ กระบวนการทำงานขั้นตอนที่ 6 การเขียนแผนบูรณาการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน
8	ประโยชน์ที่ได้รับจากการอบรมเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา/ดำเนินงานโครงการ
9	การนำความรู้ที่ได้รับไปเสริมการดำเนินโครงการในขั้นตอนเริ่มพัฒนาโครงการ และ/หรือขั้นตอนการบริหารจัดการ ดำเนินงาน และ/หรือขั้นตอนประเมินผลและตรวจสอบความถูกต้อง
10	ท่านคิดว่าสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ ในระดับใด
11	การนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอด

ผลการประเมินระดับความรู้ความเข้าใจผู้เข้าร่วมฝึกอบรม

- ผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก ร้อยละ 76.8
- ผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง ร้อยละ 20.3
- ผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย ร้อยละ 2.9

- ประมวลผล (หัวข้อที่ 9) การนำความรู้ที่ได้รับไปเสริมการดำเนินโครงการในขั้นตอนเริ่มพัฒนาโครงการ และ/หรือ ขั้นตอนการบริหารจัดการ ดำเนินงาน และ/หรือขั้นตอนประเมินผลและตรวจสอบความถูกต้องสรุปผลได้ ดังนี้
 - ร้อยละ 72 ของผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถนำไปใช้ในขั้นตอนการบริหารจัดการ/ดำเนินงาน
 - ร้อยละ 61 ของผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถนำไปใช้ในขั้นตอนเริ่มพัฒนาโครงการ
 - ร้อยละ 51 ของผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถนำไปใช้ในขั้นตอนประเมินผลและตรวจสอบความถูกต้อง
- ประมวลผล (หัวข้อที่ 11) การนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปเผยแพร่/ถ่ายทอดต่อ ในระดับมากอยู่ที่ ร้อยละ 58

การวัดระดับความพึงพอใจการอบรม

ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมฯ ในระดับมากอยู่ที่ร้อยละ 71.48

ประเด็นและระดับความพึงพอใจ 3 อันดับแรก

- วิทยากรบรรยายและบรรยากาศการอบรม ร้อยละ 96 ระดับความพึงพอใจ “มาก”
- การประสานงานและการจัดการของทีมผู้จัด ร้อยละ 91 ระดับความพึงพอใจ “มาก”
- เอกสาร อุปกรณ์ และสื่อที่ใช้ประกอบการอบรม ร้อยละ 89 ระดับความพึงพอใจ “มาก”

